UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Confessis. Titvlvs IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

[pa]rœciam alterius poſſediſſe) non auditur, niſi probet poſſeſſionem [le]gitimam. Ioan. And.

Bonifacius VIII.

ADdecimas *a*, quas canonici *b* ſancti Nicolaì ſe aſſerunt intra parœciam eccleſiæ B. clerici poſſediſſe aliquandiu, & eis per eundem clericum ſpoliatos fuiſſe, nequaquam debent reſtitui, niſi evidenter docuerint, quòd [ea]rum poſſeſſionem legitimè aſſecuti fuiſſent. Quia eas [o]ccupaſſe injuſtè veriſimiliter præſumuntur, cùm proveniant ex prædiis intra alienam parœciam conſtitutis. Sit[q]ue manifeſtum (niſi aliud oſtendatur) eas de jure com[mu]ni ad eandem eccleſiam pertinere.

DE DOLO ET CONTVMACIA.

TITVLVS VI.

CAP. I.

[Act]or contumax condemnatur in expenſis: nec citatur ulte[rius] ad ſuam petitionem reus, niſi caveat de veniendo & com[parendo].

Innocentius IV. *c*

ACtor qui ad terminum venire, ad quem citari adverſarium fecerat, non curavit, venienti reo in expenſis *d*, (propter hoc factis legitimè) condemnetur. Ad citationem aliam minimè admittendus, niſi ſufficienter caverit, quòd in termino fideliter debeat comparere.

CAP. II.

[Iu]dex appellantem & recedentem citare ulterius non tenetur, ſi [vul]t in cauſa procedere: niſi forſitan appellationi renunciet. Ioan. And.

Bonifacius VIII.

EVm, quià tua interlocutoria vel gravamine, quòd per te ſibi proponit illatum, à tua præſentia recedit appellans, (cùm proteſtari videatur hoc ipſo ſe nolle coram te de cætero litigare) citare ad alia, quæ poſtea in judicio facienda incumbunt, vel etiam ad ſententiam audiendam, (niſi ſpontè appellationi ſuæ renunciet) non teneris. Nec ideò minus (quòd in ejus abſentia proceſſeris) tuus proceſſus validus reputari debebit.

DE EO QVI MITTITVR IN POSSESSIONEM CAVSA REI SERVANDAE.

TITVLVS VII.

CAP. VNIC.

Quando agitur de beneficio eccleſiaſtico, ob contumaciam reus non ſit miſſio in poſſeſſionem, ſed ad ſententiam lite non conteſtata [proce]ditur.

Innocentius IV. *e*

EVm *f*, qui (ſuper dignitate, perſonatu, vel beneficio eccleſiaſtico obtinendis) cum aliquo litigat poſſeſſore, ob partis adverſæ contumaciam, cauſa rei ſervandæ in ipſorum poſſeſſionem ſtatuimus non mittendum: ne per hoc ad ea ingreſſus patere valeat vitioſis. Sed liceat in hoc caſu (contumacis abſentiam divina replente præſentia) etiam lite non conteſtata *g*, diligenter examinato negotio, ipſum fine debito terminare.

VT LITE PENDENTE NIHIL INNOVETVR.

TITVLVS VIII.

CAP. I.

Si ex duobus litigantibus electis alter decedat, renunciet, vel à proſecutione cauſæ excludatur, ſi lite pendente cum reliquo fuerit alia electio facta, non tenet.

Bonifacius VIII.

DIſpendiis, quæ propter electiones diverſas eccleſiæ patiuntur interdum, occurrere cupientes: Statuimus, ut ſi (aliquibus apud ſedem Apoſtolicam, vel alibi litigantibus, ſuper electionibus de ſe in diſcordia celebratis) aliquem ipſorum mori, vel ſuo juri renunciare, aut à proſecutione ipſius contigerit quoquo modo excludi: ad electionem aliam (lite ſuper electione ſuperſtitis electi pendente) nullatenus procedatur. Aliàs attentata contra hoc electio, ipſo jure viribus non ſubſiſtat.

CAP. II.

Si beneficiatus (contra quem ſuper beneficio litigatur) cedit, vel decedit, ſi alius lite pendente cum ſuperſtite fuerit electus, non valet electio. Si verò aliqui (quorum interſit) ad defenſionem litis velint admitti, in eo ſtatu, in quo erat cauſa, admittentur. Ioan. And.

Idem.

SI ij (contra quos ſuper dignitatibus, perſonatibus, vel aliis eccleſiaſticis beneficiis, quæ poſſident *a* litigatur) lite pendente cedant, vel fortè decedant: ne propter novos adverſarios (qui malitioſè interdum petitoribus ſurrogantur) litigia in eccleſiarum diſpendium prorogari contingat: ſtatuimus, ut dignitates, perſonatus vel beneficia hujuſmodi (donec contra ſuperſtites lis finita fuerit) aliis nullatenus conferantur, nec ad ea eligatur quiſpiam, vel etiam præſentetur. Quòd ſi ſecus actum fuerit, eo ipſo irritum habeatur. Sanè ſi ad defenſionem ipſius litis, aliqui quorum intererit, petierint ſe admitti: eos in illo ſtatu, in quo ipſam invenerint, decernimus admittendos.

DE CONFESSIS.

TITVLVS IX.

CAP. I.

Super facto negativo per partem improbabili (ſi judici videbitur) eſt admittenda poſitio. Dominicus.

Innocentius IV. *in concil. Lugdunenſi.*

STatuimus *b*, ut poſitiones negativas (quæ probari non poſſunt niſi per confeſſionem adverſarii) judices admittere poſſint, ſi æquitate ſuadente viderint expedire.

CAP. II.

Si reus juſſus poſitionibus reſpondere recuſat, vel ſi contumaciter recedit, habebuntur pro confeſſatis: ſecus ſi prius, quàm ſic juſſus eſſet, contumax fuerat: nam tunc procedetur contra eum tanquam contra contumacem. Ioan. And.

Bonifacius VIII.

SI poſt præſtitum veritatis aut calumniæ juramentum, reus vel procurator ipſius, poſitionibus ab adverſario ſibi factis interrogatus, juſſuſque à judi-

---

a *Vid. Matth. de afflict. deciſ. 326.* b *vide Bald. gl. 2. c. fin. [ex]tr. de procur. Font.* c *al. ita: Innoc. IV. in concil. Lugdun.* d *vid. Bald. in l. ſancimus. C. de jud. & c. finem litibus. de dol. & contum. Font.* e *al. ita: Innoc. IV. in concil. Lugdun* f *Ampli[a] iſtud cap. ad fructus beneficiorum, nec fiet eorum ſequeſtratio niſi in Clem. II. de ſeq. poſ. Phil. Font.* g *Ubi contra contumacem non mittitur in poſſeſſionem, & ſi mora eſt periculoſa, proceditur ad definitivam.*

a *Not. Phil. & Pet. de Anch. cap. quod in beneficialibus eſt vera poſſeſſio, & illa eſt cauſa quare in talibus fiunt poſſeſſoria, ſicut in profanis: & limitant iſtum textum Anch. & Dominicus, non procedere in petitore decedente: neq; obſtat Clem. 16. ſi abero. in eod. quia illa intelligitur, quando nulla lis pendet mortuo petitore: item limitatur text. quando lis eſt inter proviſum à Papa, & eum ad quem ſpectat providere. Phil. hic Font.* b *vide Paul. de Caſt. conſ. 167. incip. ad primum. vol. 2. & Cyn. l. 2. §. ſed quia. c. de jur. cal.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ce a reſpondere, abſque rationabili cauſa recuſet, aut nolit, ſeu contumaciter ſe abſentet, haberi debet (ſuper iis, de quibus in ejuſdem poſitionibus interrogatus extitit) pro confeſſo. Verùm ſi antequam reſpondere ſic juſſus fuerit, eum contumaciter abſentari contingat, tunc pro confeſſo non debet haberi: ſed eſt aliàs contra eum, tanquam contra contumacem (prout ratio dictaverit) procedendum.

DE TESTIBVS ET ATTESTATIONIBVS.

TITVLVS X.

CAP. I.

Socius in crimine ſimoniæ admittitur in teſtem, ſi ſit ſocius criminis tantùm, & agatur civiliter: aliàs non. Ioan. And.

Gregorius IX. *in concilio generali Lugdunenſi.*

MEdiatores (per quos ſcelus ſimoniæ plerunque committitur) ad teſtimonium contra ſceleris ejuſdem auctores (in deteſtationem criminis) admittuntur, ſi non agatur criminaliter, ſed civiliter, & emolumentum exinde non fuerint aſſecuti.

CAP. II.

Ponit modum remiſſionis curiæ: & dat modum jurandi ſuper poſitionibus, & dicit per quem jurari debeat: dat modum reſpondendi, & modum teſtes probatorios reprobandi, & reprobatorios iterum reprobandi. h. d. Ioan. And.

Idem.

PRæſentium auctoritate mandamus, quatenus in cauſa, quæ inter Abbatem & conventum S. Nicolai Andegavenſis ex una parte, & priorem & conventum de Paldigen. Lyconen. diœceſis ex altera (ſuper eo quòd iidem Abbas & conventus, ſe ab ipſis Priore & conventu de Paldigen. poſſeſſione ſubjectionis ejuſdem prioratus aſſerunt ſpoliatos, & ſuper irritanda quadam compoſitione olim inita inter partes, & rebus aliis) vertitur: ab eiſdem Abbate & priore, nomine ſuo, & in animas conventuum eorundem, vel majoris & ſanioris partis ipſorum, recepto juramento de veritate dicenda: injungas dictis Abbati & priori, (ut tam ponendo, quàm reſpondendo) dicant veritatem, quam (ſuper poſitionibus tibi ſub bulla noſtra tranſmiſſis) ipſi ſciunt, & per illos intelligunt, in quorum animas juraverunt. Præterea ſigillatim ſuper quolibet articulo in qualibet poſitione contento facias à partibus ſufficienter ad invicem reſponderi: nulla prorſus ab eis ſuper ipſis poſitionibus contradictione recepta. Sine juramento autem à ſyndico utriuſque partis quid ſciat de hujuſmodi poſitionibus vel credat, inquiras. Teſtes etiam, quos ſuper articulis ſub eadem bulla tranſmiſſis, pars dictorum prioris & conventus duxerit producendos, ad reprobandos teſtes partis alterius in cauſa principali productos (quorum nomina in eiſdem articulis continentur) uſque ad Kal. Novemb. proximò futuri, examines (ſecundùm partis adverſæ interrogatoria, quæ tibi ſub eadem bulla tranſmittimus) diligenter: primò tamen in perſonam cujuslibet teſtis à prædictis Abbate & conventu producti, facta ſigillatim ſpecificatione criminum, & aliorum objectorum ſibi, in eiſdem articulis contentorum. Si verò dicti Abbas & conventus aliquos teſtes coram te produxerint, cōtra teſtes b ab eiſdem priore & conventu producendos [illegible] los (quos ipſi Abbas & conventus, tibi ſuper [illegible] ne teſtium productorum prioris & conventus [illegible] cauſa a produxerint) percipere, ac eos uſque ad [illegible] das Februarii proximò futuri diligenter examin[illegible] cures: ſimul ſpecificatione criminum, & [illegible] contra teſtes eorundem prioris & conventus [illegible] rint) obſervata: prius tamen præſtito juramen[illegible] curatore dictorum Abbatis & conventus, quod [illegible] malitia non procedant.

CAP. III.

Advocatus vel procurator principalis cauſæ, in cauſa [illegible] onis teſtificari non poteſt. Iuramentum autem (præſumptione [illegible] ciente pro appellante) ſibi deferri non debet, [illegible] Dominicus.

Innocentius IV. *in generali concilio Lugdunenſi.*

ROmana eccleſia: & infrà. In appellation[illegible] is qui appellantis procurator vel advocatu[illegible] judicio fuerat, non recipiatur in teſtem. Neque [illegible] ctè ipſi appellanti (præſumptione faciente [illegible] tur etiam juramentum: ſed tunc cùm [illegible] rum & ipſius cauſæ circumſtantiis, id fuerit [illegible]

DE IVREIVRANDO.

TITVLVS XI.

CAP. I.

Prælati, canonici, rectores, & officiales [illegible] ſtatuta, & conſuetudines loci vel eccleſiæ ſervare, prætextu [illegible] juramenti non obligantur ad illicita, impoſſibilia vel [illegible] eccleſiaſticæ libertati: nec ad ea debet [illegible] And.

Nicolaus III.

COntingit b in nonnullis eccleſiis [illegible] conſuetudine obſervari, quod nec [illegible] lati (cùm primò ad eccleſias [illegible]) admittuntur, nec canonici (cùm de [illegible] novis canonicis agitur) aliter recipiuntur [illegible] jurent ſtatuta & conſuetudines ipſarum [illegible] ſcripta & non ſcripta inviolabiliter obſervare. [illegible] laicos etiam in multis civitatibus, caſtris & terris, [illegible] poteſtatibus, rectoribus vel officialibus aſſumendis [illegible] ſuetudinis morbus irrepſit: quod poteſtates, [illegible] & officiales hujuſmodi, ad poteſtarias, rectorias [illegible] cia eadem (niſi prius ſervaturos ſe ſtatuta [illegible] corum clauſa c juraverint) nullatenus admittantur. Quia verò in ſtatutis, conſuetudinibusque ſupradictis [illegible] terdum aliqua reperiuntur illicita ſeu impoſſibilia, [illegible] obviantia eccleſiaſticæ libertati (ne ſub tali [illegible] tate jurandi, ſic jurantibus peccandi occaſio [illegible] cùm juramentum non fuerit, ut eſſet iniquitatis [illegible] lum, inſtitutum) hac generali conſtitutione [illegible] periculis obſiſtere cupientes: præcipimus à [illegible] que ſcientibus contineri in prædictis conſuetudinibus & ſtatutis, illicita, impoſſibilia vel libertati eccleſiaſti[illegible] cæ obviantia, juramenta hujuſmodi aliquatenus [illegible] præſtari. Et talia juramenta ea intentione facienda [illegible] facta, ut etiam illicita vel impoſſibilia, ſeu eccleſiaſticæ libertati obviantia obſerventur (cùm etiam ſub [illegible] tentione præſtari non poſſint abſque divina ma[illegible] offenſa) decernimus in hujuſmodi illicitis, impoſſibili[illegible] bus, ſeu libertati eccleſiaſticæ obviantibus, non [illegible] da: quin potius pro animarum ſalute, ſi ſub forma [illegible] dicta vel ſimili aliquos ignorantes prædicta illicita [illegible]

a *Vide ſupr. c. prox. & ff. de interrog. act. l. ſi ſine. ſupr. de dolo. ſicut ibi de hoc Ioan. And.* b *Not. quòd judex poteſt præfigere terminum ad reprobandas perſonas teſtium ante publicationem atteſtationum. Nam atteſtationes publicatæ non erant, quia judex eas cauſas tenebatur remittere. Pet. de Anch. Fent.*

a *Dictio, cauſa, deeſt in antiq. codic.* b *De [illegible] de Decium in rub. de conſt. 1. lect.* c *an ſit differentia [illegible] ſimpliciter, obſervare ſtatuta, vel contenta in ſtatuto, vel [illegible] ſtatuto, vide Fel. in c. cum acceſſiſſent. de conſtit.*

impoſſi-